

בקרי, אריגו

(Arrigo Beccari). כומר איטלקי בעיירה נוננטולה (Nonantola) שליד מודנה. הוא וג'וזפה מוראלי (Giuseppe Moreali), רופא העיירה, הצילו 120 יהודים, רובם ילדים. ביולי 1942 הגיעה לנוננטולה קבוצה ראשונה של 50 ילדים יהודים, שזמן מה שהו באיזור הכיבוש האיטלקי בצפון יוגוסלוויה ולפני-כן הופרדו מהוריהם ומקום הימצאם של ההורים לא היה ידוע. כשגברה ביוגוסלוויה פעילות הפרטיזנים פנו השלטונות האיטלקיים, שיחסם ליהודים היה ידידותי, ליוסף איתאי, מדרך קבוצת הילדים, והציעו לו לעבור למקום בטוח יותר באיטליה גופא. בסיוע דלסם (Delegazione Assistenza Emigranti EBREI) סוכנות הסעד היהודית שהממשלה הפשיסטית הכירה בה, שוכנו הילדים בוויילה אמה (Vila Emma) שבנונטולה. שם הצטרפו אליהם עוד 150 ילדים פליטים. כשכבשו הנאצים את צפון איטליה ב-8 בספטמבר 1943 לא היה עוד המקום בטוח לילדים, וצריך היה לפעול מיד כדי שלא יפלו לידי הנאצים. דון ב', שלימד בסמינר קתולי בקרבת מקום ושהתיידד עם איתאי, לא שאל את פי הממונים עליו במודנה ופתח את שערי הסמינר לילדים. אחרים שוכנו בבתי האיכרים בכפרים הסמוכים, והמזון בשבילם הוכן בין כותלי הסמינר עצמו. כאשר ראה רקטור הסמינר לראשונה את הילדים, וביניהם בנות, הצטלב וקרא בקול: 'זה אלף שנים לא דרכה כף רגלה של אישה במקום זה, אך יעשה רצון האל'.

כאשר הגבירו הנאצים את חיפושיהם אחר יהודים מסתתרים, הוכנה תוכנית להעביר את הילדים והמבוגרים הממונים עליהם, בסך-הכול 120 נפש, אל מחוץ לאיזור הכיבוש. תחילה חשבו להבריחם אל מעבר לקווי החזית לשטח שבידי בעלות-הברית מדרום לרומא. אך משהתברר שהרעיון אינו מעשי, הוחלט להעבירם לגבול שווייץ ומשם צפונה. בעזרתו של ד"ר מוראלי הונפקו תעודות זהות מזוייפות וכול 120 הילדים ומדריכיהם הועברו ברכבת לגבול שווייץ, ובערב יום הכיפורים 1943 עברו את הגבול. סכנות רבות ארבו בדרך לשיירת הילדים בעלי המראה הזר ולמדריכיהם האיטלקים בדרכם לשווייץ. כך, למשל, קיבלו הילדים שמות איטלקיים ואף נשאו מסמכים איטלקיים, אך בקושי דיברו איטלקית.

לאחר מעשה גילתה הגסטפו את דבר בריחת הילדים, תפסה את דון ב' וחקרה אותו כדי שיגלה את שמות המעורבים בפעולת ההצלה ואת מקום מחבואם של יהודים אחרים. דון ב' עמד בעינויים הנוראים של הנאצים ואחרי חודשים ארוכים בכלא בולוניה הידוע לשימצה, שוחרר.

ב-1964 העניק יד ושם לדון ב' ולד"ר מוראלי את התואר חסידי אומות העולם.